

(1)
(2) MALTA

(3)

(4) **QORTI TAL-MAGISTRATI**
(5) **(GHAWDEX) GURISDIZZJONI**
SUPERJURI

(6)

(7)

(8) **MAGISTRAT DR.**
(9) **ANTONIO MICALLEF TRIGONA**

(10)

(11)

(12)

(13) Seduta tad-19 ta' Dicembru, 2008

(14)

(15)

(16) Citazzjoni Numru. 142/1985/1

(17)

(18)

(19)

(20) Anthony Tabone, (2) Rosina mart Emanuel Cauchi, (3) Margaret mart Luigi Mizzi li tidher kemm f'isimha proprju kif ukoll bhala prokuratrici ta' hutha imsefrin Mary Jane mart Maurice Zahra, Joseph Tabone, Carmel Tabone, Paul Tabone, John Baptist Tabone, Publius Tabone u Victoria mart John Pace; (4) Mario Tabone

vs

Ganni Tabone

Il-Qorti,

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ic-citazzjoni tal-atturi li tghid:

Illi fl-24 ta' April 1984 miet f'Victoria, Ghawdex, Salvu Tabone, missier il-kontendenti, u iben il-mejtin Carmelo u Margerita nee Galea, imwieled u kien joqghod Sannat, Ghawdex (dok. A);

Illi fl-4 ta' April 1985 mietet f'Victoria Ghawdex, Maria Tabone mart l-imsemmi Salvu, omm il-kontendenti u bint il-mejtin Pawlu Grima u Victoria nee Bonnici, imwiolda ix-Xewkija u kienet toqghod Sannat, Ghawdex (dok.B);

Illi Salvu Tabone irregola s-successjoni tieghu bis-sahha ta' zewg testmenti, wiehed tas-7 ta' Jannar tal-elf disa mija seba u sebghin (7.1.1977) u l-iehor tal-hamsa ta' Frar tal-elf disa mija erba u sebghin (5.11.1974), it-tnejn fl-atti tan-Nutar Giuseppi Cauchi (dok.C u D), fil-waqt illi Maria Tabone rregolat is-successjoni taghha kemm bis-sahha tat-testmenti imsemmija u kif ukoll bis-sahha ta' testament iehor maghmul fl-ghoxrin ta' Dicembru tal-elf disa mija u erba u tmenin (20.12.1984) fl-atti tan-Nutar Michael Refalo (dok.E);

Illi l-kontendenti jippossjedu in komun bejntithom diversi beni provenjenti mill-wirtijiet imsemmija;

Illi l-atturi ma jixtiqux jibqghu izjed f'dan l-istat u minkejja t-tentattivi taghhom ghall-qasma, il-konvenut qieghed jirrifjuta li jaqsam;

Talbu ghaliex m'ghandhiex dina l-Qorti:

1. tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti gja esistenti bejn l-imsemmija Salvu u Maria, konjugi Tabone, billi tigi dikjarata li tikkonsisti f'dawk il-beni li jirrizultaw fil-kors tal-kawza;
2. taqsam l-istess komunjoni tal-akkwisti hekk likwidata f'zewg porzjonijiet ugwali li jigu assenjati porzjon lill-assi ereditarji ta' Salvu Tabone u l-iehor lill-assi ereditarji ta' Maria Tabone;
3. tillikwida l-assi partikolari ta' Salvu Tabone billi jigu dikjarati li jikkonsistu f'nofs il-komunjoni tal-akkwisti kif

Kopja Informali ta' Sentenza

likwidata u f'dawk il-beni u sustanzi ohra li jirrizultaw fil-kors tal-kawza, bhala parafernali tieghu;

4. tillikwida l-assi partikolari ta' Maria Tabone billi jigu ddikjarati li jikkonsistu f'nofs il-komunjoni tal-akkwisti kif likwidati u f'dawk il-beni u sustanzi ohra li jirrisultaw fil-kors tal-kawza bhala parafernali taghha;

5. taqsam l-assi imsemmija fi tnax (12) il-porzjon li jigu assenjati wahda kull wiehed lill-kull wiehed u wahda mill-kontendenti;

6. tinnomina Nutar pubbliku sabiex jippublika l-att opportun ta' likwidazzjoni u divizjoni u kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-eventwali kontumaci;

7. f'kaz li jirrizulta li l-beni imsemmija jew uhud minnhom m'humieq komodament divizibbli, tordna l-bejgh taghhom in licitazzjoni bl-ammissjoni ta' oblaturi estranei;

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali mibghuta lill-konvenut f'Lulju tal-elf disa mija u hamsa u tmenin (1985); il-konvenut imharrek ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata akkompanjanti c-citazzjoni debitament ikkonfermata bil-gurament mill-attur Anthony Tabone annessa maghha l-lista tax-xhieda u l-lista tad-dokumenti;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Gianni Tabone li eccepuxxa:

1. preliminarjament mhux veru li l-attrici Margaret Mizzi hija prokuratrici tal-imsifrin imsemmija fic-citazzjoni;

2. fil-meritu, li huwa ma jopponix ruhu ghad-divizjoni mitluba fic-citazzjoni basta jigi likwidat u diviz l-wirt kollu tal-genituri u jigu onorati t-testamenti u l-konvenut jiehu dak li jmissu;

3. salvi eccezzjonijiet ohra fid-dritt u fil-fatt.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata annessa flimkien mal-lista tax-xhieda.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti diversament preseduta tal-15 ta' Novembru 1985 fejn kienu nominati l-Avukat Franz Refalo bhala perit legali u l-AIC Joseph Dimech bhala

Kopja Informali ta' Sentenza

perit tekniku u in segwitu l-Avukat Carmelo Galea isostitwixxa lill-Avukat Franz Refalo.

Rat ir-relazzjonijiet rispettivi tal-periti nominati u debitament mahlufa – senjatament, tal-Avukat Carmelo Galea folio 297 u 707 u tal-AIC Joseph Dimech folio 275 u 707;

Ezaminat ix-xhieda;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha;

Ikkonsidrat:

Dina hija kawza ta' divizjoni li hadet dan iz-zmien kollu biex tigi finalizzata minhabba ostruzionismu sistematiku tal-konvenut. Hekk fil-fatt kellha xi tghid il-Qorti tal-Appell f'sentenza li tat fil-kors ta' dawn il-proceduri fit-28 ta' Frar 1997 (esebita folio 627 et seq): “ Dan hu appell ghal kollox irritu, razenti l-abbuziv u mahsub biss biex itawwal bla bzonn il-proceduri tal-kawza principali li ilha tiddilunga ormai tnax-il sena b'telf ta' zmien u hela ta' energija li ma jista' ikollhom ebda vantagg hlief il-pregudizzju tal-kontendenti. Pregudizzju li jidher l-aktar jaggrava lill-appellati (ossija l-atturi). Hu appell frivolu u vessatorju li jinvoka l-applikazzjoni tas-sanzjoni tad-doppie spese ...” u din il-Qorti ttenni li dan l-istruzzjonismu ghandu wkoll jigi rifless fil-kap tal-ispejjez ta' din il-kawza.

Illi l-proprjeta' in divizjoni hija dik tal-genituri tal-kontendenti li mietu, il-missier Salvu Tabone fl-24 ta' April 1984, u l-omm Maria Tabone li mietet fl-4 ta' April 1995 u s-successjoni taghhom hija regolata b'tlett tesmenti li l-ewwel tnejn huma 'unica charta' waqt li l-ahhar wiehed gie maghmul mill-omm wara l-mewt ta' zewgha kif kellha l-poter taghmlu. It-testmenti huma: l-'unica charta' dawk tal-5 ta' Frar 1974 u 7 ta' Jannar 1977 in atti Nutar Giuseppe Cauchi (esebiti folio 12 u 8 u100); dak partikolari ta' Maria Tabone tal-20 ta' Dicembru 1984 in atti Nutar Michael Refalo (esebit folio 180).

Illi mit-testmenti suriferiti dak partikolari tal-omm jikkonsisti biss filli b'titolu ta' prelegat halliet lill-konvenut sehma minn zewg porzjonijiet raba ossija dik maghrufa bhala 'Ta' Sturata' sive 'Ta' Seama' limiti Munxar u l-ohra maghrufa bhala 'Ta' Xlendi' limiti Kercem. Aktar interessanti huma t-testmenti 'unica charta'. Permezz taghhom l-konjugi Tabone istitwew il-kontendenti (fin-numru ta' tnax) bhala werrieta universali taghhom u istitwew diversi legati/prelegati favur binhom il-konvenut.

Illi tajjeb li f'dan l-istadju jigu identifikati l-legati li thallew permezz tat-testmenti fuq citati. Il-legati/prelegati huma:

- il-fondi bin-numru wiehed sa erba fi Triq Bardan Sannat b'gardina li tigi fuq il-lvant limitata fuq it-tramuntana b'linja dritta u in linja retta mal-hajt tat-tramuntana tal-garage fin-numru wiehed liema hajt divizorju jibqa miexi lejn il-lvant sakemm tilhaq beni tal-werrieta ta' Nikola Farrugia. Eskluz mill-fond appena deskritt xi kmamar zghar tat-tigieg fuq it-tramuntana. Dan il-legat anzi prelegat thalla lill-konvenut bi tpattija tas-servigi u oltre dak li t-testaturi kienu ittrasferewlu mill-istess estensjoni akbar tal-art permezz ta' kuntratt atti Giuseppe Cauchi tad-29 ta' Dicembru 1976 (esebit folio 815 et seq) u fir-rigward liema t-testaturi kienu ordnaw li mill-parti li tigi lejn it-tramuntana tal-linja divizorja l-istess prelegatarju ma jkunx jista' jippretendi xejn bhala art izda tpattija ta' flus pero' bid-dritt ta' preferenza, prezz bi prezz, li jixtri f'kaz li xi hadd mill-werrieta jbiegh izda kompriz f'dan il-prelegat l-oggetti kollha mobbli, mobilja, bjankerija, annimali u ghodda u kull haga ohra mobbli fl-oggett immobiljari kollu deskritt;
- prelegat tat-terran fejn hemm l-ingenji tal-bahar u d-dghajjes fil-limiti Kercem Triq Sant Andrija, ossija dak li fid-data tal-ewwel testament ma kienx mikri jew moghti b'cens kompriz mieghu l-kamra li kienet fil-pussess ta' certu Speditu Buttigieg u l-kamra tal-banju gja b'cens ghand Cecilia de Trafford, bl-oggetti kollha mobbli, dghajjes, attrezzi u ingenji ezistenti fih - identifikat dan it-terran bin-numru 8 fl-imsemmija Triq Sant Andrija, Xlendi, limiti Kercem

Dan il-prelegat thalla lill-konvenut barra minn sehmu;

Kopja Informali ta' Sentenza

- prelegat ta' Lm2000 ghall-darba u wkoll l-ingenji kollha tar-raba u il-vettura illi t-testaturi jkollhom fl-epoka tal-mewt tas-superstiti fosthom u b'dan ukoll li kull ma' l-konvenut ikollu fuq ismu sewwa flus kemm hag'ohra tkun xi tkun ghandha tigi kunsidrata tieghu ghaliex akkwistata bix-xoghol tieghu;
- b'titolu ta' legat barra minn sehmu l-profitti kollha derivanti mill-amministrazzjoni tal-wirt li thalliet f'idejh sakemm issir il-qasma;

Illi identifikati l-legati jirrisulta lill-dina l-Qorti li l-pjan ta' divizzjoni imfassal mill-perit tekniku mhwiex attwabbli ghaliex fl-ewwel lok hemm xi inezattezzi koncernanti dawn il-legati u fit-tieni lok mhux legalment koncepibbli li l-beni komprendenti l-wirt, eskluzi l-legati, jigu divizi bejn hdax bl-esklussjoni tal-konvenut fuq l-istregwa li l-legati jikkompensawh ta' sehmu fil-wirt.

Illi nghad dan mhiex pero' din il-Qorti propensa li illum, ghaxieren ta' zmien wara li gew intavolati dawn il-proceduri, tibghat l-atti lura lill-perit tekniku biex il-pjan ta' divizzjoni jigi rivedut jew li tinnomina periti perizjuri ghaliex fil-verita' aktar inoltrar biex tigi deciza l-kawza jkun ta' pregudizzju lill-atturi ferm aktar milli lill-konvenut li ghandu l-amministrazzjoni u tgawdija tal-profitti u li ilu f'din is-sitwazzjoni ghall-zmien skonsiderat u li metodikament ghamel minn kollox biex jostakola d-divizzjoni.

Ghaldaqstant u ghall kull fini u effett il-Qorti qedgha tichad kull talba tal-konvenut ghan-nomina ta' periti perizjuri u/jew talbiet biex tirremetti l-atti lill-periti kemm jekk legali kemm jekk tekniku u sejra tipprocedi bid-divizzjoni tal-assi billi tfassal pjan ta' divizzjoni hi fuq l-istregwa tal-beni tal-wirt risultanti mill-atti u l-istejjem u l-pjanti ghab-bazi tar-relazzjoni tal-perit tekniku, senjatament dik folio 721 et seq, li emmendat ir-relazzjoni precedenti esebita folio 276 et seq.

Ikkunsidrat:

Illi l-beni urbani u rurali komprendenti l-wirt, li fin-nuqqas ta' provi, dokumenti u indizji ohra jidhru li jappartjenu il-koll lill-komunjoni tal-akkwisti bejn il-konjugi Tabone (u li fil-

prattika ma taghmel l-ebda differenza stante li xorta divizibbli bejn it-tnax il-kontendenti), jikkonsistu fil-beni li hemm deskritti fir-relazzjoni peritali folio 725 et seq bl-istimi u l-pjanti relattivi li din il-Qorti ser taghmilhom taghha bl-eskluzjoni tas-sehemijiet (ossija lottijiet) kif gew distribwiti. Ergo, l-beni, eskluzi l-legati, huma s-segwenti:

1. terrani u mezzanini fi Triq u Sqaq St Indrija, Xlendi, referenza l-pjanta folio 729 maqsum f'tlett il-bicca markati A1 sa A13 u A1a, A1b u A1c rispettivament fuq l-istess;
2. dar numru 12, Triq Santa Teodora, Xewkija b'referenza pjanta folio 730 maqsuma f'zewg porzjonijiet B1 u B2;
3. art fi sqaq f'Triq Sant Indrija, Xlendi, b'referenza folio 731 maqsuma fi tlett porzjonijiet C1, C2, u C3;
4. art fi Triq Karolina, Xlendi, b'referenza folio 732 maqsuma f'sitt porzjonijiet D1 sa D6;
5. art Triq il-Kbira kanutiera ma' Triq Bardan Sannat b'referenza folio 733 maqsuma fi tlett porzjonijiet E1 sa E3;
6. art 'Tar-Rokna' Triq Sant Indrija, Xlendi, b'referenza folio 734 konsistenti f'porzjoni wahda;
7. art/raba 'Ta' Stivala' limiti Munxar, b'referenza folio 735 maqsuma f'zewg porzjonijiet G1 u G2;
8. art/raba 'Ta' Kamlata' limiti Sannat, b'referenza folio 736 konsistenti f'porzjoni wahda.

Issa d-divizjoni ta' dawn il-beni fi tnax is-sehem huwa kif propost u kif ser jigi ordnat fid-dokument anness ma' dina s-sentenza li ghandu jiffirma parti integrali taghha wara li din il-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-fatt li mill-art Triq Karolina, Xlendi (ghal dak li din il-Qorti setghet tikkonstata) u mill-art 'Ta' Stivala' il-konvenut ghandu nofs tieghu skond il-legat moghti lilu fit-testment tal-omm.

Dwar id-divizjoni tal-oggetti mobbli l-uniku aspett rilevanti f'dan il-kuntest huma d-depositi bankarji li jikkonsistu (mill-ahjar accertament li ghamlet din il-Qorti) f'erba depositi fissi, wiehed minnhom depositat ma' dak li kien il-Mid-Med Bank u li fl-atti hemm il-libretti relattivi. Dawn id-depositi jikkonsiatu: (i) f'depositi fissi fil-Bank of Valletta numri 24705 3336, 267032711, 244022324; (ii) f'depositu fiss

numru 167457 fil gja Mid-Med Bank; (iii) investimenti barranin f'National Savings Bonds u British Savings Bonds li c-cedoli taghhom jirrisultaw minn xhieda li qeghdin mizmuma ghand l-Post MasterGeneral jew minn isostitwih. Izda hi x'inhi l-posizzjoni kemm id-depositi bankarji f'banek lokali u investimenti esteri jew anka azzjonijiet f'socjetajiet kummercjali ghandhom jigu divizi fi kwoti indaqs (igifieri wiehed minn kull tnax il-parti) bejn il-kondividenti inkluz l-imghax li iddekorra fuqhom billi fil-fehma ta' din il-Qorti tali imghax ma jiffurmax parti mill-'profitti' tal-amministrazzjoni tal-wirt li t-testaturi hallew b'legat lill-konvenut. Fir-rigward oggetti mobbli ohra dawn huma irrilevanti ghall-qasma billi jidher li huma gew imhollija legat fl-intier taghhom lill-konvenut.

Ikkonsidrat:

Illi xi osservazzjonijiet huma pertinenti li jsiru f'dan l-ahhar stadju ta' dina s-sentenza a skans ta' kull ekwivoku u li dina l-Qorti qeghdha taghmilhom in linja ta' ordnijiet/direttivi fil-qsim tal-wirt:

- li m'hemm xejn x'jigi komputat bhala kumpens ghall-amministrazzjoni tal-wirt a beneficju tal-konvenut ghall-liema ghandom jaghmlu ampjament tajjed il-'profitti' li huwa ippercepixxa minhabba l-amministrazzjoni;
- li skond il-perit tekniku il-giardina annessa mal-fondi 1,2,3,4 fi Triq Bardan imhollija b'legat lill-konvenut giet imkejlha u fil-pjan ta' divizjoni giet inkluzja biss l-parti tar-raba rimanenti u din biss giet inkluzja fid-divizjoni;
- li fir-rigward xi ghalqa 'Ta' Zabbetta' jew 'Ta' Bardan' imkien din ma rrisultat fost il-beni tal-wirt u sewwa ghamel l-perit tekniku li ma hax konjizzjoni taghha;
- li fir-rigward il-legat ta' Lm2000 (u kull imghax talvolta dovut) imholli lill-konvenut jirrisulta li l-konvenut gja hadu billi in linja di massima ghandu jirrisulta li sehemu tat-taxxa tas-successjoni thallset minn depositi bankarji appartenenti lill-wirt waqt li mill-atti jirrisulta ampjament mir-ricevuti hemm esebiti li l-atturi hallsu t-taxxa minn buthom.

Ghaldastant, tiddisponi mill-kawza billi:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut stante li l-prokuri jinsabu esebiti;
2. tilqa' t-talbiet tal-atturi sa fejn kompatibbli ma' dina s-sentenza billi tordna l-qsim tal-wirt skond kif hawn fuq dispost u cioe ghab-bazi tas-sehemijiet fl-anness dokument u formanti parti integrali ta' din is-sentenza igifieri f'sehem kull wiehed li jtella bix-xorti bejn u favur kull wiehed u wahda mill-hdax il-kondividenti (eskluz il-konvenut), igifieri mill-porzjon tnejn sal-porzjon tnax fl-anness dokument, billi qeghda tordna li l-ewwel porzjon jinghata per assenjazzjoni lill-konvenut, u, in kwantu ghad-depositi bankarji lokali, investimenti esteri u kull oqsma f'kumpaniji kemm lokali jew esteri jinqasmu f'sehmijiet indaqs cioe wiehed minn kull tnax il sehem bejn il-kondividenti;
3. tinnomina lin-Nutar sabiex jippublika
l-kuntratt f'data, lok u hin li jigu iffissati wara rikors
appositu u lill-Avukat sabiex jidher u
jirrapresenta fuq il-kuntratt kull eventwali kontumaci.

Fir-rigward l-ispejjez l-konvenut ghandu ibati dawk tar-registru u l-ispejjez tal-avukat tieghu waqt li l-kumplament jibqaw fis-sehem ta' wiehed minn tnax fuq kull wiehed u wahda mill-kondividenti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----